

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки України
14 квітня 2017 року № 599

ЗАРЕЄСТРОВАНО

в Міністерстві юстиції України
05 травня 2017 року за № 575/30343

УМОВИ
прийому на навчання
для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста
в 2017 році

I. Загальні положення

1. Ці Умови є обов'язковими для навчальних закладів незалежно від форм власності та підпорядкування, крім військових навчальних закладів (вищих навчальних закладів із специфічними умовами навчання) та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів. Порядок прийому для підготовки військових фахівців з вищою освітою до військових навчальних закладів (вищих навчальних закладів із специфічними умовами навчання) та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів визначається правилами прийому до цих навчальних закладів (підрозділів), які розробляються згідно із законодавством. Особливості прийому на навчання до

духовних навчальних закладів регулюються їхніми статутами (положеннями), зареєстрованими у встановленому законодавством порядку.

2. У цих Умовах терміни вживаються в таких значеннях:

вступне випробування – оцінювання підготовленості вступника для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, що проводиться у формі зовнішнього незалежного оцінювання, вступного іспиту, співбесіди з конкурсного(их) предмета (предметів), творчого конкурсу, фахового випробування тощо;

вступний іспит – форма вступного випробування, яка передбачає перевірку рівня знань, умінь та навичок вступника з конкурсного предмета;

вступник – особа, яка подала заяву про допуск до участі в конкурсі на навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста;

Єдина державна електронна база з питань освіти (далі – Єдина база) – автоматизована система збирання, верифікації, оброблення, зберігання та захисту даних, у тому числі персональних, щодо надавачів та отримувачів освітніх послуг з метою забезпечення потреб фізичних або юридичних осіб;

квота-1 – визначена частина загального обсягу державного або регіонального замовлення, яка може бути використана для прийому вступників, що мають право на вступ на основі вступних іспитів, крім осіб, які мають право на квоту-2;

квота-2 – визначена частина загального обсягу державного або регіонального замовлення в уповноважених навчальних закладах, яка може бути використана для прийому вступників, що мають право на вступ на основі вступних іспитів відповідно до Порядку прийому для здобуття вищої та професійно-технічної освіти осіб, які проживають на тимчасово окупованій території України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 24 травня 2016 року № 560, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 31 травня 2016 року за № 795/28925;

конкурсна пропозиція (конкурс) – пропозиція навчального закладу (відокремленого структурного підрозділу навчального закладу) щодо прийому вступників на певні спеціальності (одну або декілька спеціалізацій, освітніх програм, нозологій, мов, музичних інструментів тощо в межах спеціальності), форму навчання, курс, строк навчання на основі здобутого освітнього (освітньо-кваліфікаційного) рівня. Розрізняють основні та небюджетні конкурсні пропозиції;

конкурсний бал – комплексна оцінка досягнень вступника, до якої входять результати вступних випробувань та інші показники, що обраховують відповідно до цих Умов та правил прийому до навчального закладу (далі – правила прийому). Конкурсний бал при розрахунках округлюється з точністю до 0,01;

конкурсний відбір – процедура відбору вступників на конкурсні пропозиції на основі конкурсних балів відповідно до цих Умов (на конкурсній основі) для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста (незалежно від форми власності навчального закладу та джерел фінансування навчання);

конкурсний предмет – навчальний предмет, рівень навчальних досягнень з якого враховується при проведенні конкурсного відбору на навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста;

небюджетна конкурсна пропозиція – конкурсна пропозиція, на яку не надаються місця для навчання за державним або регіональним замовленням;

основна конкурсна пропозиція (основний конкурс) – конкурсна пропозиція з визначеною кількістю місць для навчання за державним або регіональним замовленням (загальний обсяг державного або регіонального замовлення);

право на зарахування за квотами – право вступника, передбачене законами, щодо зарахування на навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за квотою-1 чи квотою-2, що реалізується відповідно до цих Умов;

право на першочергове зарахування до медичних і педагогічних навчальних закладів – право вступника, передбачене законом, щодо зарахування на навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за державним або регіональним замовленням за спеціальностями галузей знань 01 «Освіта» та 22 «Охорона здоров'я» в разі укладення ним угоди про відпрацювання не менше трьох років у сільській місцевості і селищах міського типу, що реалізується відповідно до цих Умов;

рейтинговий список вступників – список вступників за черговістю зарахування на навчання на конкурсну пропозицію, що формується відповідно до цих Умов та правил прийому;

співбесіда – форма вступного випробування, що передбачає перевірку рівня знань, умінь та навичок вступника з конкурсного предмета (предметів), за результатами якого приймається протокольне рішення щодо надання вступнику рекомендації до зарахування;

творчий конкурс – форма вступного випробування для вступу для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, що передбачає перевірку та оцінювання творчих та/або фізичних здібностей вступника (у тому числі здобутої раніше професійної підготовки), яка може використовуватись за спеціальностями, визначеними Переліком спеціальностей, прийом на навчання за якими здійснюється з урахуванням рівня творчих та/або фізичних здібностей вступників для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста (додаток 1);

технічна помилка – помилка, допущена уповноваженою особою приймальної комісії з питань прийняття та розгляду електронних заяв під час внесення даних вступника або заяви до Єдиної бази, що підтверджується актом про допущену технічну помилку;

фахове випробування – форма вступного випробування для вступу для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікованого робітника, що передбачає перевірку здатності до опанування навчальної програми освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста на основі здобутих раніше компетентностей.

Термін «ваучер» вживається у значенні, наведеному в Законі України «Про зайнятість населення».

3. Підставою для оголошення прийому для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста є ліцензія Міністерства освіти і науки України, акт узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра, та затверджені педагогічною (вченою) радою правила прийому.

4. Прийом на навчання здійснюється в межах ліцензованого обсягу за спеціальностями (спеціалізаціями) відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266. Прийом на навчання на другий (третій) та наступні курси здійснюється в межах вакантних місць ліцензованого обсягу за спеціальностями відповідно до переліку спеціальностей, за яким здійснювався прийом на перший курс відповідного року набору.

Ліцензований обсяг при зарахуванні для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста обліковується за календарний рік, який триває з 01 січня по 31 грудня.

5. Прийом вступників на навчання проводиться на конкурсній пропозиції, які самостійно формує навчальний заклад.

Назви конкурсних пропозицій викладаються державною мовою, можуть дублюватися мовами національних меншин або іноземними мовами.

6. Для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста приймаються:

особи, які здобули базову загальну середню освіту, – для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за денною формою навчання одночасно із здобуттям повної загальної середньої освіти;

особи, які здобули повну загальну середню освіту;

особи, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень кваліфікованого робітника.

Для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за іншою спеціальністю приймаються особи, які здобули раніше такий освітньо-кваліфікаційний рівень чи ступінь вищої освіти або мають повну загальну середню освіту та здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, ступінь вищої освіти не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план.

Вступники приймаються на навчання на перший курс. Особи, які здобули повну загальну середню освіту або освітньо-кваліфікаційний рівень кваліфікованого робітника, можуть прийматись на другий (третій) курс або на перший курс (зі скороченим строком навчання). Для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за іншою спеціальністю особи можуть вступати на другий або старші курси (перший курс, у тому числі зі скороченим терміном навчання).

7. Особливості прийому до навчальних закладів осіб, які проживають на тимчасово окупованій території або переселилися з неї після 01 січня 2017 року, визначаються Порядком прийому для здобуття вищої та професійно-технічної освіти осіб, які проживають на тимчасово окупованій території України, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 24 травня 2016 року № 560, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 31 травня 2016 року за № 795/28925.

8. Особливості прийому до навчальних закладів осіб, місцем проживання яких є територія проведення антитерористичної операції (на період її проведення) або які переселилися з неї після 01 січня 2017 року, визначаються Порядком прийому для здобуття вищої та професійно-технічної освіти осіб,

місцем проживання яких є територія проведення антитерористичної операції (на період її проведення), затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 21 червня 2016 року № 697, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 01 липня 2016 року за № 907/29037.

9. На підставі правил прийому навчальний заклад до 15 червня 2017 року заповнює інформаційні таблиці Єдиної бази.

Основні конкурсні пропозиції для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста вносяться до Єдиної бази не пізніше 01 березня 2017 року, а відповідні загальні обсяги державного або регіонального замовлення впродовж двох днів після їх отримання.

Небюджетні конкурсні пропозиції можуть вноситись до Єдиної бази до 01 червня 2017 року.

10. Освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста може бути здобутий за кошти державного (місцевого) бюджету лише один раз, крім випадків, передбачених законодавством.

Не допускається одночасне навчання на денній формі навчання за двома чи більше спеціальностями (спеціалізаціями, освітніми програмами) за кошти державного (місцевого) бюджету, крім випадків, передбачених законодавством.

11. Організацію прийому вступників до навчального закладу здійснює приймальна комісія, склад якої затверджується наказом керівника навчального закладу або керівника вищого навчального закладу, до структури якого входить навчальний заклад. Головою приймальної комісії призначається керівник навчального закладу. Приймальна комісія діє згідно з положенням про приймальну комісію навчального закладу, затвердженим вченою (педагогічною) радою вищого навчального закладу відповідно до Положення про приймальну комісію вищого навчального закладу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2015 року № 1085, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 листопада 2015 року за № 1353/27798. Положення про приймальну комісію навчального закладу оприлюднюється на веб-сайті (веб-сторінці) навчального закладу.

Керівник навчального закладу забезпечує дотримання законодавства України, у тому числі цих Умов, правил прийому, а також відкритість та прозорість роботи приймальної комісії.

Рішення приймальної комісії, прийняте в межах її повноважень, є підставою для видання відповідного наказу керівником навчального закладу або вищого навчального закладу, до структури якого він входить, та/або виконання процедур вступної кампанії.

Усі питання, пов'язані з прийомом до навчального закладу, вирішуються приймальною комісією на її засіданнях. Рішення приймальної комісії оприлюднюються на веб-сайті (веб-сторінці) навчального закладу в день їх прийняття або не пізніше наступного дня після їх прийняття.

II. Вимоги до правил прийому

1. Правила прийому в 2017 році розробляються відповідно до законодавства України, затверджуються педагогічною (вченою) радою навчального закладу до 10 червня 2017 року, розміщуються на веб-сайті (веб-сторінці) навчального закладу і вносяться до Єдиної бази. Правила прийому діють до 31 грудня 2017 року.

2. Правила прийому оприлюднюються державною мовою. У разі прийняття рішення місцевою радою щодо використання регіональних мов або мов національних меншин правила прийому також оприлюднюються цими мовами.

Правила прийому мають містити:

перелік акредитованих та неакредитованих освітніх програм (акредитація освітніх програм підтверджується сертифікатами про акредитацію відповідних спеціальностей), а також конкурсних пропозицій, за якими здійснюється прийом;

порядок проведення конкурсного відбору та строки зарахування вступників;

перелік конкурсних предметів, з яких вступники мають подавати сертифікат зовнішнього незалежного оцінювання для вступу на основі повної загальної середньої освіти;

перелік конкурсних предметів, з яких проводяться вступні випробування;

порядок роботи приймальної комісії (дні тижня та години);

порядок і строки прийому заяв і документів;

порядок проведення вступних випробувань, спосіб та місце оприлюднення їх результатів;

порядок подання і розгляду апеляцій на результати вступних випробувань, що проведені навчальним закладом;

умови поселення вступників та студентів до гуртожитку відповідно до затвердженого у навчальному закладі порядку;

порядок і строки прийому заяв і документів, проведення вступних випробувань, творчих конкурсів та строки зарахування вступників із числа іноземців та закордонних українців, які прибули в Україну з метою навчання;

порядок проходження медичного огляду вступників до навчальних закладів, що проводять підготовку фахівців для галузей, які потребують обов'язкового професійного медичного відбору;

порядок оцінки рівня фізичної підготовки, вимогу проходження психологічного обстеження та медичного огляду (у разі потреби);

порядок та форми проведення творчих конкурсів, що передбачені цими Умовами;

наявність/відсутність місць, що фінансуються за державним (регіональним) замовленням, строки оприлюднення рейтингових списків вступників;

вичерпний порядок обчислення конкурсного бала;

квоти для прийому за державним або регіональним замовленням окремих категорій вступників відповідно до законодавства;

перелік можливостей для навчання осіб з особливими освітніми потребами.

3. Правила прийому мають визначати порядок та умови зберігання робіт вступників. Роботи вступників, не прийнятих на навчання, що виконані ними на вступних іспитах, творчих конкурсах, фахових випробуваннях, співбесідах, зберігаються не менше одного року, потім знищуються, про що складається акт.

4. Надання рекомендацій до зарахування на навчання за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб в межах ліцензованих обсягів здійснюється за всіма заявами, поданими вступниками.

III. Конкурсний відбір

1. Конкурсний відбір для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста здійснюється за результатами вступних випробувань:

для вступу на основі базової загальної середньої освіти – у формі вступних іспитів, творчих конкурсів або співбесіди в передбачених цими Умовами випадках;

для вступу на основі повної загальної середньої освіти – у формі зовнішнього незалежного оцінювання, творчих конкурсів, вступних іспитів або співбесіди в передбачених цими Умовами випадках. У 2017 році приймаються сертифікати зовнішнього незалежного оцінювання 2016 та 2017 років;

для вступу на основі освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікованого робітника – у формі фахових вступних випробувань;

в інших випадках – у формах, встановлених правилами прийому.

2. Конкурсний відбір проводиться на основі конкурсного бала, який розраховується відповідно до цих Умов та правил прийому.

3. Спеціальні умови щодо участі у конкурсному відборі при вступі для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста мають особи:

визнані інвалідами війни відповідно до пунктів 10-14 частини другої статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;

яким Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» надане право на прийом без екзаменів до державних вищих закладів освіти за результатами співбесіди;

особи з інвалідністю, які неспроможні відвідувати навчальний заклад (за рекомендацією органів охорони здоров'я та соціального захисту населення);

визнані учасниками бойових дій відповідно до пункту 19 частини першої статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», у тому числі ті, які проходять військову службу (крім військовослужбовців строкової служби) в порядку, визначеному відповідними положеннями про проходження військової служби громадянами України;

діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, особи з їх числа;

які в 2017 році не брали участі в основній та додатковій сесіях зовнішнього незалежного оцінювання з певного(их) навчального(их) предмета(ів) через наявність захворювання або патологічного стану, зазначеного в Переліку захворювань та патологічних станів, що можуть бути перешкодою для проходження зовнішнього незалежного оцінювання, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України від 29 серпня 2016 року № 1027/900, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 27 грудня 2016 року за № 1707/29837 (за умови подання до приймальної комісії вищого навчального закладу одного з документів, зазначених у підпункті 1 пункту 2 наказу Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України від 29 серпня 2016 року № 1027/900

«Деякі питання участі в зовнішньому незалежному оцінюванні та вступних іспитах осіб, які мають певні захворювання та/або патологічні стани, інвалідність», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 грудня 2016 року за № 1707/29837, або копії такого документа);

яким за рішенням регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти відмовлено в реєстрації для участі в 2017 році в зовнішньому незалежному оцінюванні через неможливість створення особливих (спеціальних) умов (за умови подання до приймальної комісії вищого навчального закладу копії медичного висновку за формою первинної облікової документації № 086-3/о «Медичний висновок про створення особливих (спеціальних) умов для проходження зовнішнього незалежного оцінювання», затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України від 29 серпня 2016 року № 1027/900, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 грудня 2016 року за № 1707/29837, що завірений підписом секретаря регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти і печаткою регіонального центру оцінювання якості освіти, та відповідного витягу з протоколу засідання регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти);

звільнені з військової служби (у тому числі демобілізовані) після 30 листопада 2016 року;

громадяни України, місцем проживання яких є територія проведення антитерористичної операції (на період її проведення), територія населених пунктів на лінії зіткнення або які переселилися з неї після 01 січня 2017 року;

громадяни України, які проживають на тимчасово окупованій території або які переселилися з неї після 01 січня 2017 року;

громадяни України, які в рік вступу здобули повну загальну середню освіту за кордоном.

Особи, зазначені в абзацах другому – четвертому цього пункту, мають право на зарахування за співбесідою.

Особи, зазначені в абзацах п'ятому, шостому, дев'ятому, дванадцятому цього пункту, мають право на участь у конкурсному відборі тільки за результатами вступних іспитів або тільки зовнішнього незалежного оцінювання 2016 або 2017 року.

Особи, зазначені в абзаці сьомому цього пункту, мають право на участь у конкурсному відборі за результатами зовнішнього незалежного оцінювання 2016 або 2017 року або вступних іспитів з певного(их) навчального(их)

предмета(ів), з якого (яких) не брали участь в основній та додатковій сесіях зовнішнього незалежного оцінювання 2017 року.

Особи, зазначені в абзаці восьмому цього пункту, мають право на участь у конкурсному відборі за результатами зовнішнього незалежного оцінювання 2016 року або вступних іспитів.

Особи, зазначені в абзаці десятому цього пункту, мають право на участь у конкурсному відборі на навчання на основі базової або повної загальної середньої освіти за результатами вступних іспитів та/або зовнішнього незалежного оцінювання до навчальних закладів на території Луганської і Донецької областей та навчальних закладів у структурі переміщених вищих навчальних закладів, визначених відповідно до Порядку прийому для здобуття вищої та професійно-технічної освіти осіб, місцем проживання яких є територія проведення антитерористичної операції (на період її проведення), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 21 червня 2016 року № 697, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 01 липня 2016 року за № 907/29037.

Особи, зазначені в абзаці одинадцятому цього пункту, мають право на участь у конкурсному відборі на навчання на основі базової або повної загальної середньої освіти за результатами вступних іспитів та/або зовнішнього незалежного оцінювання до навчальних закладів у структурі уповноважених вищих навчальних закладів, визначених відповідно до Порядку прийому для здобуття вищої та професійно-технічної освіти осіб, які проживають на тимчасово окупованій території України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 24 травня 2016 року № 560, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 31 травня 2016 року за № 795/28925.

IV. Право здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста на різні джерела фінансування навчання

1. Фінансування навчання здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста здійснюється:

за рахунок видатків державного бюджету у державних навчальних закладах (державне замовлення) та за рахунок видатків місцевих бюджетів у комунальних навчальних закладах (регіональне замовлення);

за ваучерами;

за рахунок пільгових державних кредитів;

за кошти фізичних або юридичних осіб (на умовах контракту).

2. Громадяни України мають право безоплатно здобувати освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста у державних і комунальних навчальних закладах на конкурсній основі відповідно до стандартів освіти, якщо цей освітньо-кваліфікаційний рівень громадянин здобуває вперше за кошти державного або місцевого бюджету.

Особи, які здобули повну загальну середню освіту за кошти державного або місцевого бюджету, можуть вступати для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста на основі базової загальної середньої освіти лише за кошти фізичних або юридичних осіб.

3. Громадяни України, які не завершили навчання за державним або регіональним замовленням за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста, мають право повторного вступу для безоплатного здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня у державних і комунальних навчальних закладах за умови відшкодування до державного або місцевого бюджету коштів, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців, відповідно до Порядку відшкодування коштів державного або місцевого бюджету, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2015 року № 658.

4. Громадяни України мають право безоплатно здобувати освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста за другою спеціальністю у державних та комунальних навчальних закладах, якщо вони:

за станом здоров'я втратили можливість виконувати службові чи посадові обов'язки за отриманою раніше кваліфікацією, що підтверджується висновками медико-соціальної експертної комісії, та в інших випадках, визначених законом;

мають направлення на навчання, видане державним (регіональним) замовником відповідно до законодавства.

5. Спеціальні умови на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за державним або регіональним замовленням мають:

особи, зазначені в абзацах другому – четвертому пункту 3 розділу III цих Умов;

особи, зазначені в абзацах п'ятому-восьмому пункту 3 розділу III цих Умов;

особи, зазначені в абзаці одинадцятому пункту 3 розділу III цих Умов;

діти із сімей: осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ України, поліцейських, які загинули або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних під час участі в антитерористичній операції, захищаючи незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України; осіб, які добровільно забезпечували (або добровільно залучалися до забезпечення) проведення антитерористичної операції (у тому числі здійснювали волонтерську діяльність) та загинули (пропали безвісти), померли внаслідок поранення, контузії або каліцтва, одержаних під час забезпечення проведення антитерористичної операції (у тому числі волонтерської діяльності), перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення; осіб, які, перебуваючи у складі добровольчих формувань, що були утворені або самоорганізувалися для захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, загинули (пропали безвісти), померли внаслідок поранення, контузії або каліцтва, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, за умови, що в подальшому такі добровольчі формування були включені до складу Збройних Сил, МВС, Національної гвардії та інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів; осіб, які, перебуваючи у складі добровольчих формувань, що були утворені або самоорганізувалися для захисту незалежності, суверенітету, територіальної цілісності України, але в подальшому такі добровольчі формування не були включені до складу Збройних Сил, МВС, Національної гвардії та інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів, загинули (пропали безвісти), померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних під час виконання такими добровольчими формуваннями завдань антитерористичної операції у взаємодії із Збройними Силами, МВС, Національною гвардією та іншими утвореними відповідно до законів України військовими формуваннями та правоохоронними органами, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення; військовослужбовців (резервістів, військовозобов'язаних) та працівників Збройних Сил, Національної гвардії, СБУ, Служби зовнішньої розвідки, Держприкордонслужби, Держспецтрансслужби, військовослужбовців військових прокуратур, осіб рядового та начальницького складу підрозділів оперативного забезпечення зон проведення антитерористичної операції ДФС, поліцейських, осіб рядового, начальницького складу, військовослужбовців, працівників МВС, Управління державної охорони, Держспецзв'язку, ДСНС, ДПтС, інших утворених відповідно до законів військових формувань, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, та загинули (пропали безвісти), померли внаслідок поранення, контузії або каліцтва, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, а

також дітям із сімей працівників підприємств, установ, організацій, які залучалися до забезпечення проведення антитерористичної операції та загинули (пропали безвісти), померли внаслідок поранення, контузії або каліцтва, одержаних під час забезпечення проведення антитерористичної операції безпосередньо в районах та у період її проведення; осіб, які загинули або померли внаслідок поранень, каліцтва, контузії чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних під час участі у Революції Гідності;

діти, один з батьків яких помер внаслідок захворювання, одержаного в період участі в антитерористичній операції;

діти учасників бойових дій на території інших держав, які загинули (пропали безвісти) або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних під час воєнних дій та конфліктів на території інших держав, а також внаслідок захворювання, пов'язаного з перебуванням на території інших держав під час цих дій та конфліктів;

особи, у яких один з батьків (усиновлювачів) був військовослужбовцем, який загинув чи визнаний судом безвісно відсутнім при виконанні ним обов'язків військової служби;

особи з інвалідністю I, II груп та діти з інвалідністю віком до 18 років, яким не протипоказане навчання за обраною спеціальністю;

інваліди з числа учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та потерпілих від Чорнобильської катастрофи, щодо яких встановлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою, хворі внаслідок Чорнобильської катастрофи на променеву хворобу (категорія 1) та особи, які постійно проживали у зоні безумовного (обов'язкового) відселення з моменту аварії до прийняття постанови про відселення (категорія 2);

діти осіб, визнаних учасниками бойових дій відповідно до пункту 19 частини першої статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;

шахтарі, які мають стаж підземної роботи не менше ніж три роки, а також протягом трьох років після здобуття загальної середньої освіти особи, батьки яких є шахтарями та мають стаж підземної роботи не менше ніж 15 років або які загинули внаслідок нещасного випадку на виробництві чи стали інвалідами I або II групи;

особи, які є внутрішньо переміщеними особами відповідно до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»;

особи, зазначені в абзаці дванадцятому пункту 3 розділу III цих Умов.

Особи, зазначені в абзаці другому цього пункту, мають право на зарахування на основі базової чи повної загальної середньої освіти за державним або регіональним замовленням, якщо вони рекомендовані до зарахування за результатами співбесіди на основну конкурсну пропозицію.

Особи, зазначені в абзаці третьому цього пункту, мають право на зарахування на основі базової чи повної загальної середньої освіти за державним або регіональним замовленням в межах квоти-1, що визначена в пункті 10 цього розділу.

Особи, зазначені в абзаці четвертому цього пункту, мають право на зарахування на основі базової чи повної загальної середньої освіти за державним або регіональним замовленням в межах квоти-2, що визначена в пункті 11 цього розділу.

Особи, які вступають на основі базової чи повної загальної середньої освіти, зазначені в абзацах п'ятому – дванадцятому цього пункту, мають право на переведення на вакантні місця державного або регіонального замовлення в порядку, передбаченому цими Умовами, якщо вони зараховані на навчання за іншими джерелами фінансування на основну конкурсну пропозицію.

Особи, зазначені в абзаці чотирнадцятому цього пункту, допускаються до участі в конкурсному відборі на місця державного або регіонального замовлення на основі повної загальної середньої освіти в разі вступу за результатами зовнішнього незалежного оцінювання 2017 року.

Особи, зазначені в абзацах другому, третьому цього пункту, не зараховані на навчання за результатами співбесіди чи в межах квоти-1, мають право брати участь у конкурсі на загальних засадах відповідно до конкурсного бала.

6. Іноземці та особи без громадянства, які постійно проживають в Україні, особи, яким надано статус біженця в Україні, та особи, які потребують додаткового або тимчасового захисту, мають право на здобуття освіти нарівні з громадянами України, за винятками, визначеними законом. Здобуття освіти зазначеними категоріями осіб за кошти державного бюджету здійснюється в межах квот, визначених Кабінетом Міністрів України.

7. Прийом на навчання за державним (регіональним) замовленням здійснюється на спеціальності та форми навчання, за якими воно сформовано Кабінетом Міністрів України (регіональним замовником). Міністерство освіти і науки України, інші державні, регіональні замовники здійснюють розміщення державного (регіонального) замовлення в розрізі навчальних закладів, спеціальностей (спеціалізацій, конкурсних пропозицій – у разі необхідності),

форм навчання та основи здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста.

8. Обсяг прийому за кошти фізичних або юридичних осіб на основі конкурсної пропозиції визначається навчальним закладом у межах різниці між ліцензованим обсягом з урахуванням його поділу за формами навчання та загальним обсягом державного або регіонального замовлення. Цей обсяг може коригуватись з урахуванням фактичного виконання державного замовлення.

9. Обсяг прийому на небюджетну конкурсну пропозицію визначається навчальним закладом у межах ліцензованого обсягу з урахуванням його поділу за формами навчання.

10. Квоти-1 встановлюються навчальним закладом у межах десяти відсотків (але не менше одного місця) та тридцяти відсотків (у навчальних закладах (структурних підрозділах навчальних закладів), які функціонують на території Донецької та Луганської областей, і переміщених навчальних закладах) загального обсягу державного або регіонального замовлення за основними конкурсними пропозиціями і оголошуються одночасно з оголошенням загального обсягу державного замовлення.

11. Квоти-2 встановлюються Міністерством освіти і науки України в навчальних закладах у структурі уповноважених вищих навчальних закладів у межах двадцяти відсотків (але не менше одного місця) загального обсягу державного замовлення за основними конкурсними пропозиціями і оголошуються одночасно з оголошенням загального обсягу державного замовлення.

V. Строки прийому заяв та документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання

1. Щодо вступу на основі базової загальної середньої освіти за денною формою навчання:

1) прийом заяв та документів, визначених розділом VI цих Умов, починається 01 липня та закінчується 14 липня о 18.00 год.;

2) вступні іспити, творчі конкурси та співбесіди проводяться з 15 липня до 22 липня;

3) рейтинговий список вступників, які вступають на основі вступних випробувань (у тому числі за співбесідою, творчими конкурсами, квотами-1 та квотами-2), із зазначенням рекомендованих до зарахування формується на основі конкурсного бала за кожною конкурсною пропозицією з повідомленням про отримання чи неотримання ними права на здобуття освітньо-

кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за державним або регіональним замовленням та оприлюднюється не пізніше 12.00 год. 24 липня;

4) вступники, які отримали рекомендації до зарахування, мають виконати вимоги до зарахування на місця державного або регіонального замовлення, визначені абзацом п'ятим пункту 2 розділу VIII цих Умов, до 12.00 год. 29 липня;

5) зарахування вступників відбувається:

за державним або регіональним замовленням – не пізніше 12.00 год. 31 липня;

за кошти фізичних або юридичних осіб – не пізніше 30 серпня;

б) переведення на вакантні місця державного (регіонального) замовлення осіб, які зараховані на навчання за кошти фізичних або юридичних осіб на основі базової загальної середньої освіти (у межах цих Умов прийому), проводиться не пізніше 07 серпня.

2. Щодо вступу на основі повної загальної середньої освіти за денною формою навчання:

1) реєстрація електронних кабінетів вступників, завантаження додатків до документів про повну загальну середню освіту починається 29 червня та закінчується о 18.00 год. 25 липня (за бажанням);

2) медичні огляди та інші доконкурсні процедури, якщо це визначено установленими законодавством особливими умовами конкурсного відбору на відповідні конкурсні пропозиції, проводяться до 11 липня;

3) прийом заяв та документів, визначених розділом VI цих Умов, починається 12 липня, крім військових навчальних закладів (військових підрозділів вищих навчальних закладів);

4) прийом заяв та документів закінчується:

о 18.00 год. 01 серпня – для осіб, які вступають на основі співбесіди, вступних іспитів або творчих конкурсів;

о 18.00 год. 08 серпня – для осіб, які вступають тільки на основі сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання;

5) творчі конкурси проводяться з 28 липня до 07 серпня;

б) вступні іспити проводяться з 02 до 07 серпня;

7) співбесіди проводяться з 02 до 04 серпня;

8) строки прийому заяв, проведення творчих конкурсів, співбесід, вступних іспитів, оприлюднення рейтингових списків з повідомленням про отримання чи неотримання вступниками права на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за державним замовленням, виконання вимог до зарахування на місця державного замовлення, зарахування вступників на місця державного замовлення та виключення з конкурсу на інші місця державного замовлення осіб, які вступають на навчання для підготовки військових фахівців, визначаються правилами прийому до навчальних закладів. Військові навчальні заклади (навчальні заклади із специфічними умовами навчання) забезпечують виключення зарахованих на місця державного замовлення вступників з конкурсу на інші місця державного замовлення не пізніше 23 липня;

9) списки осіб, рекомендованих до зарахування за результатами співбесіди та за квотами-2, з повідомленням про отримання чи неотримання ними права на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за державним (регіональним) замовленням, оприлюднюються не пізніше 12.00 год. 05 серпня. Вступники, які отримали рекомендації, повинні виконати вимоги до зарахування на місця державного замовлення до 18.00 год. 07 серпня, а також подати письмову заяву про виключення з конкурсу на інші місця державного замовлення. Зарахування цієї категорії вступників за державним замовленням відбувається не пізніше 12.00 год. 08 серпня. Зараховані особи впродовж 08 серпня виключаються з конкурсу на інші місця державного замовлення;

10) рейтинговий список вступників, які вступають на основі сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання, творчих конкурсів та вступних іспитів (у тому числі за квотами-1), із зазначенням рекомендованих до зарахування формується на основі конкурсного бала за кожною конкурсною пропозицією з повідомленням про отримання чи неотримання ними права на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за державним або регіональним замовленням та оприлюднюється не пізніше 12.00 год. 09 серпня;

11) вступники, які отримали рекомендації, повинні виконати вимоги до зарахування на місця державного (регіонального) замовлення до 12.00 год. 12 серпня;

12) зарахування вступників відбувається:

за державним (регіональним) замовленням – не пізніше 12.00 год. 14 серпня;

за кошти фізичних або юридичних осіб – не пізніше 30 вересня;

13) переведення на вакантні місця державного (регіонального) замовлення за рахунок цільових пільгових державних кредитів осіб, які зараховані на навчання за кошти фізичних або юридичних осіб на основі повної загальної середньої освіти (у межах цих Умов прийому), проводиться не пізніше 21 серпня.

3. Щодо вступу на основі повної загальної середньої освіти за іншими (крім денної) формами навчання строки прийому заяв та документів, конкурсного відбору і зарахування на навчання визначаються правилами прийому (при цьому прийом документів закінчується не раніше 07 серпня, тривалість прийому документів становить не більше 30 днів, зарахування проводиться не пізніше ніж через 15 днів після завершення прийому заяв та документів, протягом яких проводиться конкурсний відбір, зарахування на місця державного та регіонального замовлення закінчується не пізніше 15 вересня).

4. Для вступу на основі освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікованого робітника та всіх інших категорій вступників строки прийому заяв та документів, конкурсного відбору і зарахування на навчання визначаються правилами прийому (при цьому зарахування на місця державного (регіонального) замовлення закінчується не пізніше 15 вересня, крім випадків, визначених розділом XIII цих Умов).

VI. Порядок прийому заяв та документів для участі у конкурсному відборі до навчальних закладів

1. Вступники для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста подають заяви в паперовій формі.

Вступники на основі повної загальної середньої освіти за денною формою навчання з 12 до 26 липня включно можуть подати заяви також і в електронній формі.

Не можуть подавати заяви в електронній формі особи, які:

мають спеціальні умови на участь у конкурсному відборі при вступі для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста на основі повної загальної середньої освіти (визначені пунктом 3 розділу IV цих Умов);

мають право на зарахування за квотами-1, квотами-2 (визначені пунктом 5 розділу IV цих Умов);

мають розбіжності в прізвищі, імені, по батькові, даті народження, статі або громадянстві у документі, що посвідчує особу, в документі про повну загальну середню освіту та у сертифікаті зовнішнього незалежного оцінювання.

2. Заява в електронній формі подається вступником шляхом заповнення електронної форми в режимі он-лайн та розглядається приймальною комісією навчального закладу згідно з Порядком подання та розгляду заяв в електронній формі на участь у конкурсному відборі до вищих навчальних закладів України в 2017 році, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 13 жовтня 2016 року № 1236, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 23 листопада 2016 року за № 1516/29646.

Навчальні заклади створюють консультаційні центри при приймальних комісіях для надання допомоги вступникам при поданні заяв в електронній формі. Вступники можуть звернутися до таких консультаційних центрів будь-якого навчального закладу з метою внесення своєї заяви в електронній формі.

3. Заява в паперовій формі подається вступником особисто до приймальної комісії навчального закладу та реєструється уповноваженою особою приймальної комісії в Єдиній базі в день її прийняття.

4. У заяві вступники вказують конкурсну пропозицію із зазначенням спеціальності (спеціалізації, освітньої програми, нозології, мови) та форми навчання.

Під час подання заяв на основні конкурсні пропозиції вступники обов'язково зазначають один з таких варіантів:

«претендую на участь в конкурсі на місця державного (регіонального) замовлення і на участь в конкурсі на місця за кошти фізичних або юридичних осіб у випадку неотримання рекомендації за цією конкурсною пропозицією за державним або регіональним замовленням»;

«претендую на участь в конкурсі виключно на місця державного (регіонального) замовлення»;

«претендую на участь в конкурсі виключно на місця за кошти фізичних або юридичних осіб».

Під час подання заяв на небюджетну конкурсну пропозицію вступники претендують на участь в конкурсі виключно за кошти фізичних або юридичних осіб.

5. Під час подання заяви в паперовій формі вступник пред'являє особисто оригінали:

документа, що посвідчує особу;

військового квитка або посвідчення про приписку – для військовозобов'язаних (крім випадків, передбачених законодавством);

документа державного зразка (оригінал) про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ, і додатка до нього;

сертифіката (сертифікатів) зовнішнього незалежного оцінювання (для вступників на основі повної загальної середньої освіти);

документів, які підтверджують право вступника на участь у конкурсі за результатами вступних іспитів на основі повної загальної середньої освіти, зарахування за співбесідою, зарахування за квотами-1 або квотами-2 (за наявності).

Вступники, які проживають на тимчасово окупованій території України або переселилися з неї після 01 січня 2017 року, а також вступники, які проживають на території, де органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, або переселилися з неї після 01 січня 2017 року, подають документи з урахуванням особливостей, визначених абзацами тринадцятим, чотирнадцятим пункту 3 розділу III цих Умов.

У разі відсутності з об'єктивних причин документа про здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень подається довідка державного підприємства «Інфоресурс» про його здобуття, у тому числі без подання додатка документа про здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень.

6. До заяви, поданої в паперовій формі, вступник додає:

копію документа, що посвідчує особу;

копію документа державного зразка про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ, і додатка до нього;

копію сертифіката (сертифікатів) зовнішнього незалежного оцінювання (для вступників на основі повної загальної середньої освіти);

чотири кольорові фотокартки розміром 3 x 4 см.

У заяві в паперовій формі передбачається згода вступника на обробку персональних даних.

Навчальні заклади у своїх правилах прийому встановлюють перелік документів (у тому числі додаткових), необхідних для вступу, якщо це передбачено особливостями вступу на певну спеціальність чи конкурсну пропозицію.

Вступники, які проходять творчі конкурси, допускаються до участі в них за наявності оригіналу документа, що посвідчує особу, та сертифіката зовнішнього незалежного оцінювання.

Інші копії документів подаються вступником, якщо це визначено особливими умовами вступу на відповідні конкурсні пропозиції, установлені законодавством, у строки, визначені для прийому документів.

Оригінали документів для участі в конкурсі подаються вступником лише один раз (виконання вимог до зарахування).

7. Копії документів, що засвідчують спеціальні умови особи щодо участі у конкурсному відборі при вступі для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, передбачені пунктом 3 розділу III цих Умов, або право на зарахування за квотами-1, квотами-2, передбачене пунктом 5 розділу IV цих Умов, подаються вступником особисто при поданні документів у паперовій формі у визначені цими Умовами терміни. Неподання або несвоєчасне подання документів, що засвідчують спеціальні умови особи на участь у конкурсному відборі, унеможлиблює реалізацію таких спеціальних умов.

8. Копії документів, що засвідчують спеціальні умови на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за державним замовленням для осіб, визначених абзацами п'ятим – одинадцятим пункту 5 розділу IV цих Умов, подаються вступником особисто одночасно з виконанням вимог для зарахування на місця державного або регіонального замовлення, визначених пунктом 1 розділу IX цих Умов, або при укладанні договору про надання освітніх послуг між навчальним закладом та фізичною (юридичною) особою. Неподання або несвоєчасне подання документів, що засвідчують спеціальні умови на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за державним або регіональним замовленням, унеможлиблює реалізацію таких спеціальних умов.

9. Усі копії документів засвідчуються за оригіналами приймальною комісією навчального закладу, до якого вони подаються. Копії документа, що посвідчує особу, військового квитка (посвідчення про приписку) не підлягають засвідченню. Копії документів без пред'явлення оригіналів не приймаються.

10. Приймальна комісія здійснює перевірку підстав для отримання спеціальних умов щодо участі в конкурсному відборі при вступі для здобуття

освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста та спеціальних умов щодо здобуття зазначеного освітньо-кваліфікаційного рівня за державним або регіональним замовленням.

Приймальна комісія здійснює перевірку середнього бала документа про освіту, поданого в паперовій формі (обчислює в разі відсутності), затверджує його своїм рішенням і вносить інформацію про середній бал документа про освіту до Єдиної бази. У разі подання вступником заяви в електронній формі приймальна комісія здійснює перевірку середнього бала документа про освіту на підставі його сканованої копії (фотокопії).

11. Приймальна комісія розглядає заяви та документи вступників і приймає рішення про допуск до участі в конкурсному відборі для вступу на навчання до навчального закладу протягом трьох робочих днів з дати реєстрації заяви в Єдиній базі або отримання результатів вступних випробувань, але не пізніше дня завершення прийому документів. Оприлюднення поточних рейтингових списків вступників здійснюється на веб-сайті (веб-сторінці) навчального закладу на підставі даних, внесених до Єдиної бази.

12. Факт ознайомлення вступника з правилами прийому, наявною ліцензією і сертифікатом про акредитацію відповідної освітньої програми (спеціальності), а також факт наявності/відсутності підстав для участі у конкурсі за результатами вступних іспитів на основі повної загальної середньої освіти, зарахування за співбесідою, зарахування за квотою-1 або квотою-2 фіксуються в заяві вступника і підтверджуються його особистим підписом при поданні заяви у паперовій формі.

13. Заява, зареєстрована в Єдиній базі, може бути скасована навчальним закладом на підставі рішення приймальної комісії до дати закінчення прийому документів на навчання за умови допущення технічної помилки під час внесення відповідних даних до Єдиної бази, що підтверджується актом про допущену технічну помилку, сформованим в Єдиній базі. Скасована заява вважається неподаною, а факт такого подання анулюється в Єдиній базі. Приймальна комісія повідомляє вступникові про своє рішення в день його прийняття, після чого вступник може подати нову заяву.

Виправлення технічних помилок відбувається до дати включення вступника до списків рекомендованих до зарахування на навчання.

Вступник має право до дати закінчення подання електронних заяв скасувати у власному електронному кабінеті подану ним раніше заяву, зареєстровану та допущену до конкурсу у навчальних закладах.

14. При прийнятті на навчання осіб, які подають документ про здобутий за кордоном ступінь (рівень) освіти (далі – Документ), обов'язковою є процедура

визнання і встановлення еквівалентності Документа, що здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 05 травня 2015 року № 504 «Деякі питання визнання в Україні іноземних документів про освіту», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 травня 2015 року за № 614/27059.

VII. Організація та проведення конкурсного відбору

1. Для конкурсного відбору осіб, які на основі базової загальної середньої освіти вступають для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, зараховуються результати вступних іспитів з української мови (перший предмет), загальноосвітнього предмета (навчальний заклад може передбачити право вступника на вибір з двох предметів) або творчого конкурсу (другий предмет).

2. Для конкурсного відбору осіб, які на основі повної загальної середньої освіти вступають для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, зараховуються бали сертифіката(ів) зовнішнього незалежного оцінювання (результати вступних іспитів) з української мови та літератури (перший предмет), загальноосвітнього предмета, з якого проводиться зовнішнє незалежне оцінювання (навчальний заклад може передбачити право вступника на вибір з трьох предметів), або творчого конкурсу (другий предмет).

Для конкурсних пропозицій спеціальностей (спеціалізацій) галузі «Освіта», які передбачають підготовку фахівців для шкіл з навчанням болгарською, кримськотатарською, молдовською, новогрецькою, польською, російською, румунською, словацькою, угорською мовами або вивченням цих мов, навчальний заклад може до переліку предметів на вибір (другий предмет) додавати вступний іспит з відповідної мови.

3. Для конкурсного відбору осіб, які на основі освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікованого робітника вступають для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, зараховуються результати вступного іспиту з української мови та фахового вступного випробування.

4. Інші вступні випробування та показники конкурсного відбору визначаються правилами прийому.

5. Конкурсний бал розраховується як сума балів за вступні випробування та середнього бала додатка до документа про здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень з урахуванням коефіцієнта 1,10 для осіб, які мають право на першочергове зарахування до медичних і педагогічних навчальних закладів, та додаткових балів за особливі успіхи та/або за успішне закінчення підготовчих курсів:

1) вага бала за особливі успіхи (призери IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових предметів; призери III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії наук України) становить 5 % максимального конкурсного бала;

2) додатковий бал за успішне закінчення підготовчих курсів у навчальному закладі, до якого вступає особа, згідно з переліком спеціальностей (додаток 2), встановлюється навчальним закладом:

на основі базової загальної середньої освіти – до 2 балів;

на основі повної загальної середньої освіти – до 20 балів.

У разі відсутності з об'єктивних причин додатка до документа про здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень його середній бал вважається таким, що відповідає мінімально можливому значенню.

6. Результати вступних іспитів та творчих конкурсів для вступників на основі повної загальної середньої освіти та освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікований робітник оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів, на основі базової загальної середньої освіти – від 1 до 12 (додаток 3).

Оцінка за творчий конкурс обчислюється як середнє арифметичне отриманих балів за кожен сесію конкурсу, яких не може бути більше трьох. Вступники, які отримали оцінку нижче мінімально встановленого прийнятною комісією бала на одній із сесій, не допускаються до участі у наступній сесії творчого конкурсу та конкурсному відборі на навчання.

7. Програми вступних випробувань затверджуються головами приймальних комісій навчальних закладів не пізніше ніж за три місяці до початку прийому документів.

Вступні іспити для вступників на основі повної загальної середньої освіти проводяться за програмами зовнішнього незалежного оцінювання осіб, які бажають здобувати освіту на основі повної загальної середньої освіти.

Програми творчих конкурсів розробляються і затверджуються головами приймальних комісій навчальних закладів не пізніше ніж за три місяці до початку прийому документів. Не допускається включення до творчих конкурсів завдань, що виходять за межі зазначених програм.

8. Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступні випробування у визначений розкладом час, особи, знання яких було оцінено балами нижче встановленого правилами прийому мінімального рівня, а також особи, які забрали документи після дати закінчення прийому документів, до участі в

наступних вступних випробуваннях та у конкурсному відборі не допускаються. Перескладання вступних випробувань не допускається.

9. Апеляції на результати вступних випробувань, що проведені навчальним закладом, розглядає апеляційна комісія цього навчального закладу, склад та порядок роботи якої затверджуються наказом його керівника.

10. Відомості щодо результатів вступних випробувань вносяться до Єдиної бази.

11. Рішенням приймальної комісії результати вступного іспиту з конкурсного предмета щодо вступу на певну конкурсну пропозицію можуть бути зараховані для участі в конкурсному відборі на іншу конкурсну пропозицію в цьому навчальному закладі.

12. У разі зміни балів з конкурсних предметів сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання за результатами апеляцій приймальні комісії після відповідного повідомлення Єдиної бази вносять відповідні зміни в документацію, перераховують конкурсний бал.

VIII. Рейтингові списки вступників та рекомендації до зарахування

1. Рейтинговий список вступників формується за категоріями в такій послідовності:

вступники, які мають право на зарахування за результатами співбесіди;

вступники, які мають право на зарахування за квотами;

вступники, які мають право на зарахування на загальних умовах.

2. Вступники, які мають право на зарахування за результатами співбесіди, впорядковуються за алфавітом.

У межах інших зазначених в пункті 1 цього розділу категорій рейтинговий список вступників впорядковується:

за конкурсним балом від більшого до меншого;

за середнім балом додатка до документа про здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень від більшого до меншого.

Якщо встановлені в третьому, четвертому абзацах цього пункту додаткові правила не дають змоги визначити послідовність вступників у рейтинговому

списку, приймальна комісія ухвалює відповідне рішення самостійно на підставі аналізу поданих вступниками документів та вносить його до Єдиної бази.

3. У рейтинговому списку вступників зазначаються:

прізвище, ім'я та по батькові вступника;

конкурсний бал вступника (крім зарахованих за співбесідою);

ознака підстав для зарахування за результатами співбесіди, вступних іспитів, квоти-1 або квоти-2.

4. Рейтингові списки формуються приймальною комісією з Єдиної бази та оприлюднюються у повному обсязі на веб-сайті (веб-сторінці) навчального закладу.

5. Списки вступників, рекомендованих до зарахування за державним або регіональним замовленням за кожною конкурсною пропозицією, формуються приймальною комісією за даними Єдиної бази та затверджуються рішенням приймальної комісії, оприлюднюються шляхом розміщення на інформаційних стендах приймальних комісій та веб-сайті (веб-сторінці) навчального закладу відповідно до строків, визначених у розділі V цих Умов.

У списку вступників, рекомендованих до зарахування, зазначаються такі самі дані, що і в рейтинговому списку вступників відповідно до пункту 3 цього розділу.

6. Офіційним повідомленням про надання рекомендацій до зарахування вважається оприлюднення відповідного рішення на стендах приймальних комісій навчальних закладів.

Рішення приймальної комісії про рекомендування до зарахування також розміщується на веб-сайті (веб-сторінці) навчального закладу та відображається у кабінеті вступника в Єдиній базі.

Рекомендованим до зарахування вступникам можуть надсилатись повідомлення засобами електронного та мобільного зв'язку відповідно до правил прийому.

ІХ. Реалізація права вступників на обрання місця навчання

1. Особи, які подали заяви в паперовій або в електронній формі та беруть участь у конкурсному відборі на місця державного (регіонального) замовлення, після прийняття приймальною комісією рішення про рекомендування до зарахування відповідно до строку, визначеного розділом V цих Умов,

зобов'язані виконати вимоги для зарахування на місця державного (регіонального) замовлення, а саме: подати особисто оригінали документа про освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень та додатка до нього, військовий квиток або приписне свідоцтво (для військовозобов'язаних), оригінали сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання та/або інших документів, визначених цими Умовами та правилами прийому, до приймальної комісії навчального закладу. Подані оригінали документів зберігаються у навчальному закладі протягом усього періоду навчання. Особи, які подали заяви в електронній формі, крім того, зобов'язані підписати власну заяву, роздруковану приймальною комісією.

2. Особи, які в установлені строки, визначені розділом V цих Умов, не виконали вимог для зарахування на місця державного (регіонального) замовлення, втрачають право в поточному році на зарахування на навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня за державним (регіональним) замовленням, крім випадків, визначених у розділах XI та XII цих Умов.

3. Порядок реалізації права вступників на обрання місця навчання за кошти фізичних або юридичних осіб визначається правилами прийому.

X. Коригування списку рекомендованих до зарахування

1. Приймальна комісія анулює раніше надані рекомендації вступникам, які не виконали вимог для зарахування на місця державного (регіонального) замовлення, визначених в пункті 1 розділу IX цих Умов.

2. Рішення щодо участі вступників у конкурсі на навчання за кошти фізичних або юридичних осіб з числа тих, яким було анульовано або не надано рекомендацію до зарахування на навчання за державним (регіональним) замовленням, приймається за заявою вступника у довільній формі, що подається до приймальної комісії навчального закладу та долучається до його особової справи.

3. Вступники, рекомендовані на навчання за кошти фізичних або юридичних осіб, зобов'язані виконати вимоги для зарахування відповідно до пункту 1 розділу IX цих Умов.

Договір про надання освітніх послуг між навчальним закладом та фізичною (юридичною) особою укладається після видання наказу про зарахування. У разі якщо договір не буде укладено протягом двох тижнів з дати видання наказу про зарахування, наказ про зарахування цієї особи скасовується. Оплата навчання здійснюється згідно з договором, укладеним сторонами.

4. Порядок коригування списку рекомендованих до зарахування на місця за кошти фізичних або юридичних осіб визначається правилами прийому.

5. При одночасному навчанні за кількома спеціальностями (спеціалізаціями, освітніми програмами) та формами навчання, крім двох денних, одна з яких за державним або регіональним замовленням, оригінали документа про освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, додатка до нього державного зразка, а також оригінали сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання зберігаються у навчальному закладі за місцем навчання за державним замовленням протягом усього строку навчання.

При одночасному навчанні за кількома спеціальностями (спеціалізаціями, освітніми програмами) та формами навчання, крім двох денних, за кошти фізичних або юридичних осіб оригінали вищезазначених документів зберігаються в одному з навчальних закладів на вибір студента протягом усього строку навчання. Довідка про зберігання оригіналів документів видається на вимогу студента навчальним закладом, у якому вони зберігаються.

ХІ. Переведення на вакантні місця державного або регіонального замовлення осіб, які зараховані на навчання за кошти фізичних або юридичних осіб

1. Навчальний заклад самостійно надає рекомендації вступникам в межах форми навчання та місць, на які були надані рекомендації до зарахування до цього навчального закладу за відповідною спеціальністю, в порядку, визначеному пунктом 5 розділу VIII цих Умов, та анулює їх в порядку, визначеному пунктом 1 розділу X цих Умов.

2. Правом переведення на вакантні місця державного або регіонального замовлення користуються особи, які не отримували рекомендації до зарахування на місця державного або регіонального замовлення для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста в порядку, визначеному пунктом 5 розділу VIII цих Умов.

3. Переведення на вакантні місця державного (регіонального) замовлення осіб, які зараховані на навчання за кошти фізичних або юридичних осіб, здійснюється в такій послідовності:

1) особи, щодо яких діють спеціальні умови на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за державним (регіональним) замовленням, визначені абзацами п'ятим – восьмому пункту 5 розділу IV цих Умов, незалежно від конкурсного бала;

2) особи, щодо яких діють спеціальні умови на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за державним або регіональним замовленням, передбачені абзацами другим, третім, дев'ятим-дванадцятим пункту 5 розділу IV цих Умов, у разі, якщо отриманий ними конкурсний бал

менший мінімального, який вимагається для отримання рекомендації до зарахування на місця державного замовлення за цією конкурсною пропозицією за загальним конкурсом в порядку, передбаченому пунктом 5 розділу VII цих Умов, не більше ніж на 40 балів на основі повної загальної середньої освіти (на 5 балів на основі базової загальної середньої освіти та освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікованого робітника);

3) особи, щодо яких діють спеціальні умови на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за державним або регіональним замовленням, передбачені абзацами четвертим та тринадцятим пункту 5 розділу IV цих Умов, за умови, що отриманий ними конкурсний бал менший мінімального, який вимагається для отримання рекомендації до зарахування на місця державного замовлення за цією конкурсною пропозицією за загальним конкурсом в порядку, визначеному пунктом 5 розділу VII цих Умов, не більше ніж на 20 балів на основі повної загальної середньої освіти (на 3 бали на основі базової загальної середньої освіти та освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікованого робітника);

4) особи, які не отримали право на місця за державним або регіональним замовленням в порядку, передбаченому пунктом 5 розділу VIII цих Умов.

Переведення на вакантні місця державного або регіонального замовлення осіб, зазначених в підпунктах 1 – 4 цього пункту, проводиться за умови відсутності непереведених осіб попередньої категорії або їх письмової відмови від переведення та в послідовності від вищого до нижчого місця в рейтинговому списку в межах кожної із зазначених категорій.

У разі відсутності достатньої кількості місць для переведення на вакантні місця державного (регіонального) замовлення осіб, зазначених в підпункті 1 цього пункту, навчальний заклад використовує для цього вакантні місця державного (регіонального) замовлення з інших спеціальностей цієї галузі, а за їх відсутності – інших галузей знань цієї або іншої форми навчання (після переведення на вакантні місця державного замовлення осіб, зазначених в підпункті 1 цього пункту, за відповідними спеціальністю та формою навчання), про що негайно повідомляє відповідного державного (регіонального) замовника.

Невикористані після цього місця державного (регіонального) замовлення вважаються такими, що не розміщені в цьому навчальному закладі. Навчальний заклад повідомляє державного (регіонального) замовника про їх кількість у розрізі спеціальностей (спеціалізацій) та форм навчання.

У разі відсутності достатньої кількості місць для переведення на вакантні місця державного (регіонального) замовлення осіб, зазначених в підпункті 1 цього пункту, навчальний заклад надсилає державному (регіональному)

замовнику запит на виділення додаткових місць державного (регіонального) замовлення за рахунок повернутих. Рішення щодо використання цих місць приймає конкурсна комісія державного (регіонального) замовника.

ХІІ. Наказ про зарахування, додатковий конкурс, зарахування за рахунок цільового пільгового державного кредиту

1. Накази про зарахування на навчання видаються керівником навчального закладу або вищого навчального закладу, в структурі якого знаходиться навчальний заклад, на підставі рішення приймальної комісії. Накази про зарахування на навчання з додатками до них формуються в Єдиній базі та оприлюднюються на інформаційному стенді приймальної комісії та веб-сайті (веб-сторінці) навчального закладу у вигляді списку зарахованих у строки, визначені розділом V цих Умов.

2. Рішення приймальної комісії про зарахування вступника може бути скасоване приймальною комісією у разі виявлення порушень з боку вступника, визначених пунктом 5 розділу XIV цих Умов.

Зараховані особи можуть бути вилучені з наказу про зарахування до навчального закладу за власним бажанням, відраховані з навчального закладу за власним бажанням. Документи, подані такими особами, повертаються їм не пізніше наступного дня після подання заяви про відрахування.

3. Особи, які без поважних причин не приступили до занять протягом 10 днів від дня їх початку, відраховуються з навчального закладу, про що видається відповідний наказ.

4. На звільнене(і) в порядку, передбаченому пунктами 2, 3 цього розділу, місце (місця) може проводитись додатковий конкурсний відбір з числа осіб, які брали участь у конкурсі на цю конкурсну пропозицію. У разі відсутності таких претендентів на звільнені місця дозволяється зараховувати осіб з конкурсних пропозицій цього навчального закладу за умови збігу конкурсних предметів шляхом перенесення заяви (за згодою особи) на іншу конкурсну пропозицію.

Додатковий конкурсний відбір проводиться до 15 вересня. При цьому накази про зарахування таких осіб формуються і подаються до Єдиної бази до 18.00 год. 19 вересня.

ХІІІ. Особливості прийому на навчання іноземців та осіб без громадянства для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста

1. Підготовка іноземців та осіб без громадянства здійснюється згідно із Законами України «Про вищу освіту», «Про правовий статус іноземців та осіб

без громадянства», «Про закордонних українців», «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту», Указом Президента України від 03 червня 1994 року № 271 «Про заходи щодо розвитку економічного співробітництва областей України з суміжними областями Республіки Білорусь і адміністративно-територіальними одиницями Республіки Молдова», постановами Кабінету Міністрів України від 26 лютого 1993 року №136 «Про навчання іноземних громадян в Україні», від 11 вересня 2013 року № 684 «Деякі питання набору для навчання іноземців та осіб без громадянства», наказом Міністерства освіти і науки України від 01 листопада 2013 року № 1541 «Деякі питання організації набору та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25 листопада 2013 року за № 2004/24536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11 грудня 2015 року № 1272).

2. Іноземці та особи без громадянства (далі – іноземці) можуть здобувати освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста за кошти фізичних або юридичних осіб, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, законодавством або угодами про міжнародну академічну мобільність між навчальними закладами або вищими навчальними закладами, до структури яких входять навчальні заклади.

Прийом іноземців до навчальних закладів на навчання за рахунок коштів державного бюджету здійснюється в межах квот для іноземців.

Квота для іноземців – визначена частина обсягу місць державного замовлення, яка використовується для прийому вступників з числа:

іноземців, які прибувають на навчання відповідно до міжнародних договорів України;

закордонних українців, статус яких засвідчений посвідченням закордонного українця.

3. Іноземці, які прибувають в Україну з метою навчання, вступають до навчальних закладів за акредитованими освітніми програмами (спеціальностями).

Навчальний заклад обчислює бали/оцінки вступника на основі документа про попередній здобутий рівень освіти та встановлює мінімально необхідне для вступу значення кількості балів/оцінок із загальноосвітніх предметів, з яких проводиться вступне випробування.

Зарахування іноземців на навчання здійснюється за результатами вступних випробувань з визначених предметів і мови навчання, на підставі академічних

прав на продовження навчання, що надаються документом про здобутий рівень освіти в країні його походження, та з урахуванням балів успішності, що дають право на продовження навчання відповідно до законодавства країни, навчальний заклад якої видав документ про здобутий рівень освіти.

4. Усі категорії іноземців, які вступають на навчання, зараховуються до навчальних закладів України на підставі наказів про зарахування, що формуються в Єдиній базі.

5. Вимоги навчального закладу щодо відповідності вступників із числа іноземців, які прибули в Україну з метою навчання, умовам прийому на відповідні рівні освіти, а також строки прийому заяв, проведення вступних випробувань, творчих конкурсів та зарахування зазначаються у правилах прийому та оприлюднюються на веб-сайті (веб-сторінці) навчального закладу.

6. Іноземці, яким надаються державні стипендії за міжнародними договорами, загальнодержавними програмами, іншими міжнародними зобов'язаннями України, приймаються на навчання у межах установлених квот для іноземців на підставі направлень Міністерства освіти і науки України.

7. Іноземці, які прибувають в Україну для участі в програмах ступеневої мобільності або для здобуття освіти за узгодженими між українським та іноземним навчальними закладами освітніми програмами, приймаються на навчання з урахуванням відповідних договірних зобов'язань навчального закладу.

8. Закордонні українці, які на законних підставах перебувають в Україні і статус яких засвідчений посвідченням закордонного українця, при вступі до навчальних закладів України користуються такими самими правами на здобуття освіти, що й громадяни України, за винятками, встановленими Конституцією України, законами України чи міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Закордонні українці, статус яких засвідчений посвідченням закордонного українця, можуть зараховуватись на навчання за державним замовленням у межах установлених квот для іноземців за співбесідою з предметів, передбачених правилами прийому.

XIV. Забезпечення відкритості та прозорості при проведенні прийому до навчальних закладів

1. На засіданні приймальної комісії мають право бути присутніми представники засобів масової інформації (не більше двох осіб від одного засобу

масової інформації). Порядок акредитації журналістів у приймальній комісії визначається правилами прийому.

2. Громадські організації можуть звернутися до Міністерства освіти і науки України із заявою про надання їм права вести спостереження за роботою приймальних комісій. Громадські організації, яким таке право надано Міністерством освіти і науки України, можуть направляти на засідання приймальних комісій своїх спостерігачів. Приймальні комісії зобов'язані створити належні умови для присутності громадських спостерігачів на своїх засіданнях, а також надати їм можливість ознайомлення з документами, що надаються членам комісії, до засідання.

3. Навчальний заклад зобов'язаний створити умови для ознайомлення вступників з ліцензією на здійснення освітньої діяльності, сертифікатами про акредитацію відповідної спеціальності (напрямку підготовки, освітньої програми). Правила прийому, відомості про ліцензований обсяг та обсяг прийому за державним (регіональним) замовленням за кожною конкурсною пропозицією (спеціальністю, освітньою програмою), у тому числі про кількість місць, що виділені для вступу за квотами, оприлюднюються на веб-сайті (веб-сторінці) навчального закладу не пізніше робочого дня, наступного після затвердження/погодження чи отримання відповідних відомостей.

4. Голова приймальної комісії оголошує про засідання комісії не пізніше дня, що передує дню засідання, в особливих випадках – не пізніше ніж за три години до початку засідання. Оголошення разом із проектом порядку денного засідання оприлюднюється на веб-сайті (веб-сторінці) навчального закладу.

5. Подання вступником недостовірних персональних даних, даних про здобуту раніше освіту, недостовірних відомостей про наявність права на зарахування за квотами, за співбесідою, про проходження зовнішнього незалежного оцінювання є підставою для скасування наказу про його зарахування.

6. Інформування громадськості про ліцензований обсяг, обсяг місць, що фінансуються за державним (регіональним) замовленням, вартість навчання за спеціальностями (спеціалізаціями, освітніми програмами), перебіг подання заяв щодо вступу, рекомендації до зарахування та зарахування до навчальних закладів здійснюється інформаційними системами, в тому числі системою «Конкурс», на підставі даних Єдиної бази.

Директор департаменту вищої освіти

О. І. Шаров